

OTAVA

Vuosikertomus
2022

Sisältö

4

Katsaukset

8

Otavan tähtihetket
2022

10

Konsernirakenne

11

Avainluvut

12

Hallitus

13

Organisaatio

14

Hallituksen
toimintakertomus

18

Tuloslaskelma

19

Tase

21

Rahoituslaskelma

22

Konsernitilinpäätöksen
laadintaperiaatteet

24

Tilinpäätöksen
liitetiedot

35

Tilinpäätöksen ja
toimintakertomuksen
päiväys ja
allekirjoitukset

Otavan sivistystehtävä on edelleen ajankohtainen

Koronaeristys ja kasvokkai-
kontaktien puute olivat osa arkeamme vielä
vuoden 2022 alussa. Korona-ahdinko
näkyi kuluttajien käyttäytymisessä, mikä
vaikutti koko toimintaympäristöömme, erityisesti
kauppa- ja kirjaliiketoimintaan.

Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota
Ukrainassa muistutti meitä suomalaisia omasta
historiastamme ja kulttuurin, sivistyksen ja oikeus-
valtion merkityksestä. Suomi kasvoi itsenäi-
seksi valtioksi valistusajan ihanteiden perustalle.
Näihin lukeutuvat oikeusvaltiokäsitys, liberaali
demokratia ja sananvapaus: kaikki asioita, jotka
nyt erottavat Suomea ja Venäjää.

Kun Otava perustettiin vuonna 1890, Suomi oli
vielä osa Venäjää. Maamme itsenäistymisestä tuli
länsimainen menestystarina.

Iso merkitys onnistumisessa oli omalla suoma-
laisella kulttuurilla, joka rakentui ennen kaikkea
kirjojen ja suomen kielellä tuotetun tiedon
vara.

Tämä historiallinen konteksti on jälleen ajan-
kohtainen, kun Ukrainassa soditaan. Lukutaito ja
sananvapaus olivat keskeisiä tekijöitä Suomen it-
senäistymiseen johtaneessa sivistyshankkeessa.

Otavalla on koko historiansa ajan ollut tässä
tärkeä osa alkaen koulutuksesta, vapaasta kriitti-
sestä lehdistöstä sivistäviin kirjoihin.

Sivistystehtävä on säilynyt aikojen kuluessa
ajankohtaisena, ja Otavan toiminnan ytimessä
ovat edelleen kirjallisuus, koulutus ja sananvapa-
us. Otavan arvoista vastuullisuus tarkoittaa, että
otamme osaltamme vastuun kulttuurin, kasvami-
sen ja oppimisen edistämistä.

Syksyllä 2022 pääsimme vihdoin juhlimaan
Otavan 130-vuotista historiaa yhteisessä kon-
sernipäivässä, koronarajoitusten vuoksi kaksi
vuotta myöhässä.

Otavan missio jatkuu, vaikka toimintaympäristö
ei ole viime aikoina päästänyt meitä helpolla.
Rakennamme tulevaisuuttamme pitkäjänteisesti,
seuraavaa 130 vuotta silmällä pitäen.

Yksi osa tulevaisuuteen valmistautumista on
vuoden 2023 alussa perustettava osakasneu-
vosto, jonka tehtävä on ottaa nuorempi omista-
jasukupolvi mukaan Otavan toimintaan. Osakas-
neuvoston tavoitteena on tiivistää omistajien ja
konsernin henkilöstön välistä vuoropuhelua ja
yhteistyötä.

Yhdessä tekeminen kehittää konsernin toi-
mintaa, ja toivon kaikilta aktiivista osallistumista
keskusteluihin.

HENRIK EHRNROOTH
Hallituksen puheenjohtaja

Rakennamme
tulevaisuuttamme
pitkäjänteisesti,
seuraavaa 130 vuotta
silmillä pitäen.

Toimintaympäristön heikkeneminen näkyi tuloksessa

Vuoden 2022 alussa koronapandemia rajoitti vielä arkea, mutta kevään kuluessa rajoituksista voitiin viimein luopua. Helmikuussa maailma järkyttyi: Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, ja samalla länsimaista arvomaailmaa ja ilmaisunvapautta vastaan. Otava ja Suomalainen Kirjakauppa lahjoittivat maaliskuussa 50 000 euroa Suomen Punaiselle Ristille Ukrainan sodan uhrien tukemiseen. Lisäksi Otava julkaisi useampia teoksia, joiden tuotolla tuettiin Ukrainaa.

Taloudellisen toimintaympäristön selvä heikkeneminen alkoi kesän jälkeen, kun korkotaso kääntyi nousuun ja inflaatio vaikutti merkittävästi kulutuskysyntään. Otavan tulosta voidaan pitää välttävänä. Korkea omavaraisuusaste ja erinomainen likviditeetti antavat hyvän perustan osallistua mahdollisiin toimialajärjestelyihin ja toteuttaa suuriakin yritysostoja.

Kirjaliiketoiminnassa kohonneet kustannukset yhdessä digipanostusten kasvun ja kirjakaupan vaikeuksien kanssa heikensivät tulosta. Kokonaisymyynnissä kaunokirjallisuuden myynti kasvoi ja lasten- ja nuortenkirjojen myynti säilyi edellisen vuoden tasolla, mutta tietokirjojen sekä yleisen kirjallisuuden painettujen kirjojen myynnit laskivat. Digimarkkinat kasvoivat, mutta kasvu hidastui selkeästi aiempiin vuosiin verrattuna.

Oppimisen palveluissa panostettiin voimakkaasti digipalveluiden toimintavarmuuteen, sillä uudesta lukiomyynnistä jo lähes kahdeksankymmentä prosenttia on digimyyntiä. Lisäksi

panostuksia kohdennettiin uusien opetussisältöjen kehittämiseen.

Kirjapainon kehitystyö jatkui, ja vaikeasta tilanteesta huolimatta se teki edellisvuotta hieman paremman toiminnallisen tuloksen.

Kauppaliiketoiminnalle vuosi oli erityisen vaikea. Koronarajoitusten päättyminen vaikutti yleisen kirjallisuuden kysynnän merkittävään heikkeneemiseen. Oppimateriaalien kuluttajakysyntä hiipui ennustetusti. Inflaatiovaikutuksista polttoaineen hinnan nousu näkyi maakunnissa ja pienillä paikkakunnilla. Sen sijaan isot keskkukset jatkoivat hienoista koronaelpymistä.

Medialiiketoiminnan näkymät heikkenivät vuoden loppua kohti. Alkuvuodesta kuluttajamyynni oli liki edellisvuoden tasolla ja mediamyynti selkeästi edellä. Syksyn aikana haasteet tilausmyynnissä kasvoivat, mediamyynti hiipui ja kustannukset nousivat. Mediamyynti onnistui kuitenkin yleistä markkinakehitystä paremmin, ja verkon mediamyynti ohitti printin ensimmäistä kertaa. Yhteistyö toimitusten ja myyntien välillä vahvistui, ja uudet toimintatavat olivat tuloksellisia.

Jotta Otavan tulos saadaan aikaisempien vuosien hyvälle tasolle, meidän on tehostettava toimintaamme ja kehitettävä uusia toimintatapoja. Yhdessä pystymme tähän.

ALEXANDER LINDHOLM
Otava Oy:n toimitusjohtaja

Kirjaliiketoiminnassa
digimarkkinat
kasvoivat, mutta
kasvu hidastui.

Otavan tähtihetket 2022

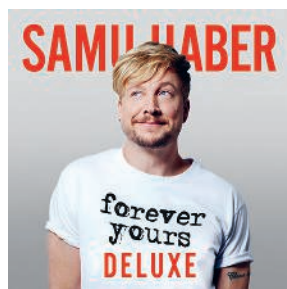
03/2022

Äänikirjat ovat ottaneet harppauksen uudentyyppisillä äänitehosteilla. Maaliskuun alussa julkaistiin Samu Haberin *Forever yours deluxe* -teos, joka sisältää yli 2000 rikastetta. Rikasteiksi kutsutaan äänitehosteita, kuten musiikkia.

01/2022

Vuosi 2022 alkoi edellisen tapaan etätöissä. Koronapandemiassa koettiin joulukuussa 2021 laaja tartunta-aalto, jonka vaikutukset tuntuivat vielä.

04/2022

Kauttaaltaan päivitetty suomenkuvalehti.fi julkaistiin 19.4. Uudistunut SK on rohkeasti aikakauslehti myös verkossa. Se tarjoaa informaatiotulvan keskelle rauhallisen keitaan, jossa on mahdollista keskittyä ja sukeltaa pintaa syvemmälle.

2022

TAMMI — HELMI — MAALIS — HUHTI — TOUKO — KESÄ

02–03/2022

24.2. herättiin järkyttäviin uutisiin: Venäjä oli hyökännyt Ukrainaan. Kustannusosakeyhtiö Otava, Suomalainen Kirjakauppa ja Otavamedia tekivät nopeasti lahjoitukset SPR:lle Ukrainan sodan uhrien tukemiseen.

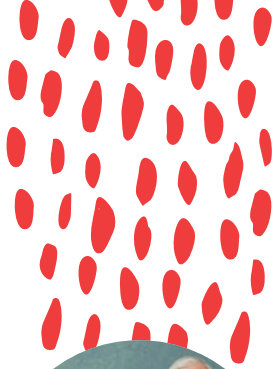

05/2022

Paperin saatavuus oli vuoden alkupuoliskolla heikkoa. Otavan kirjapainossa näkymät olivat kuitenkin hyvät. Myynti veti, sillä lähellä tuotettua kirjaa arvostetaan aiempaa enemmän.

06/2022
Peloton presidentti Volodymyr Zelenskyi nousi maansa ja maanosansa vapaustaistelun johtajaksi, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24. helmikuuta 2022. Otava julkaisi jo kesäkuussa elämäkerran Ukrainan puolustus-taistelun karismaattisesta johtajasta.

08/2022

Otavan 130-vuotisjuhlia päästiin viettämään vihdoin yhteisessä konsernipäivässä, koronarajoitusten vuoksi kaksi vuotta myöhässä. Alvar Renqvistin vuonna 1915 tekemä tehtävämääritelmä on edelleen ajankohtainen.

10/2022

Suomalaisen Kirjakaupan uusi verkkokurssipalvelu Suomalainen Monitaito lanseerattiin 3.10. Suomalainen.comissa. Uusi palvelu kokoaa huippukouluttajien verkkokurssit yhdelle sivustolle. Kurssien aihepiireinä ovat mm. hyvinvointi, kädentaidot, itsensä kehittäminen ja muut harrasteet.

11/2022

Otava tuki lasten ja nuorten lukemista ja lahjoitti 30 000 euroa lukemisen edistämiseen. Lasten ja nuorten säätiö käyttää lahjoituksen lasten ja nuorten lukuilon kasvattamiseen ja erilaisten työpajojen järjestämiseen kouluissa ja päiväkodeissa.

LASTEN JA NUORTEN SÄÄTIÖ

HEINÄ

ELO

SYYS

LOKA

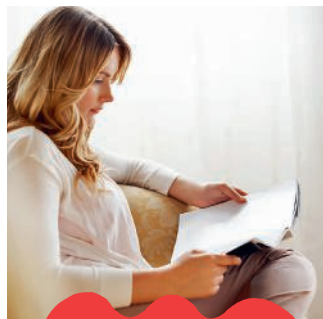
MARRAS

JOULU

09/2022

Kansallisen mediatutkimuksen mukaan Otavamedian aikakauslehtien parissa viihdytään keskimääräistä pidempään. Keskimäärin aikakauslehden parissa viihdytään 53 minuuttia ja Otavamedian lehtien parissa keskimäärin 65 minuuttia.

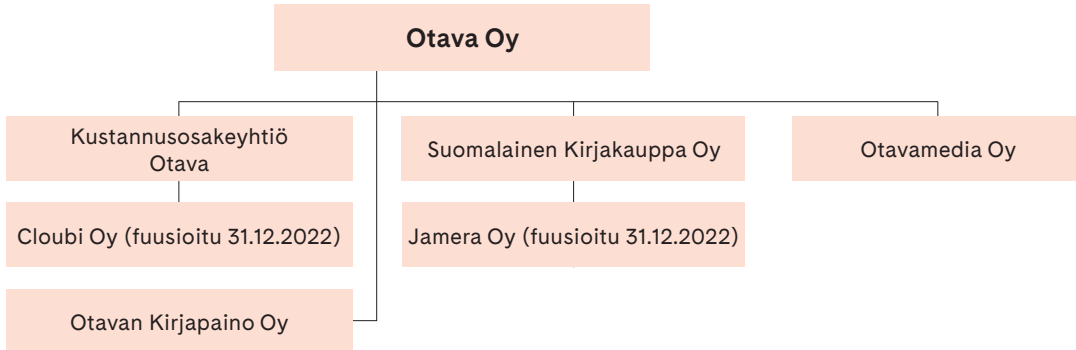

12/2022

Lasten ikisuosikki Mauri Kunnaksen uusiin kirjoihin, Pippendorffin kirjavat kummitukset, löytyi monesta lahjapaketesta ja Kirjakauppaliiton Mitä Suomi lukee -listan kärjestä joulukuussa 2022.

2023

Konsernirakenne ja liiketoiminta-alueet

Otava on suurin päätoimialoillaan Suomessa

KONSERNIN liiketoiminta-alueet ovat kirjojen kustantaminen (Kirjat), kirjakauppa (Kauppa) ja aikakauslehtien kustantaminen (Media). Toiminta alkoi vuonna 1890 perustetussa Kustannusosakeyhtiö Otavassa, joka aloitti kirjapainotoiminnan 1908 ja aikakauslehtikustantamisen 1916 (Suomen Kuvalehti).

Otava on ollut perustamassa Otavamedia Oy:tä (alkujaan Yhtyneet Kuvalehdet Oy) vuonna 1934 ja Suuri Suomalainen Kirjakerho Oy:tä vuonna 1969. Vuonna 2011 Otava Oy osti Suomalainen Kirjakauppa Oy:n osakekannan. Konserni investoi verkkoliiketoimintaan ostettuaan NettiX Oy:n vuonna 2006 ja Ampparit Oy:n vuonna 2012. Ampparit Oy fuusioitiin NettiX Oy:hyn vuonna 2019. NettiX Oy:n osakekanta myytiin Alma Media Oyj:lle vuonna 2021.

Konsernin emoyhtiö on Otava Oy. Konserni on yksityinen, itsenäinen, riippumaton ja vakavarainen mediatalo.

KIRJAT. Konsernin Kirjat-liiketoiminnan pääyhtiö on Kustannusosa-

keyhtiö Otava. Yhtiön toimialana on suomenkielisen kaunokirjallisuuden ja tietokirjojen sekä oppimisen palvelujen tuottaminen ja oppimateriaalien kustantaminen. Vuoden 2006 alusta liiketoiminta-alueeseen on kuulunut myös Like Kustannus Oy, vuodesta 2014 Kustannusosakeyhtiö Moreeni, vuodesta 2015 F-Kustannus Oy, vuodesta 2016 Kustannusosakeyhtiö Nemo ja vuodesta 2019 alkaen Satukustannuksen kustannustoiminta. Vuoden 2020 aikana Kustannusosakeyhtiö Otava osti Kariston kustannustoiminnan ja Atena Kustannus Oy:n. Otavan oppimisen palvelujen osana ovat olleet Finn Lectura Oy vuodesta 2018 alkaen ja Cloubi Oy vuodesta 2020 alkaen. Kaikki yhtiömuodossa ostetut kustantamot on fuusioitu Kustannusosakeyhtiö Otavaan, joka on suurin kirjankustantaja Suomessa.

Otavan Kirjapaino Oy on monipuolinen ja nykyaikainen kirjapaino ja sitomo, joka valmistaa kirjoja useille suomalaisille ja ulkomaalaisille kustantajille. Kirjapainon tuotantolaitokset sijaitsevat Keuruulla.

KAUPPA. Suomalainen Kirjakauppa Oy harjoittaa kirjojen vähittäismyyntiä. Yhtiöllä on 63 kirjamyymälää. Myymäläverkosto kattaa koko Suomen. Vuonna 2018 yhtiö osti Jamera Oy:n osakekannan. Jamera keskittyi käytettyjen oppimateriaalien kauppaan. Jameran liiketoiminta lopetettiin vuoden 2022 lopussa. Suomalainen Kirjakauppa Oy on alan suurin toimija ja sillä on myös kirjojen verkkokauppa suomalaisen.com sekä lukuaikapalveluja tarjoava Suomalainen Plus -palvelu. Suuri Suomalainen Kirjakerho on osa Kauppa-liiketoimintaa.

MEDIA. Otavamedia Oy harjoittaa aikakaus- ja asiakaslehtien kustannus- ja julkaisu- ja asiakaslehtien toimintaa. Otavamedia on toimialallaan suurin Suomessa. Vuonna 2015 Asiakasviestinnän toiminta laajeni Otavamedia Oy:n ostettua MCI Press Oy:n ja Alma 360 Oy:n osakekannat. Asiakasviestintäyksikkö toimii nykyisin osana Otavamedia Oy:tä Otavamedia OMA -nimellä.

Avainluvut

KONSERNI	2022		2021		2020		2019		2018	
TULOS	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%
Liikevaihto	239,6		255,3		277,7		286,2		299,1	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	8,8	3,7	142,6	55,9	31,6	11,4	31,4	11,0	51,3	17,2
Poistot konserniliikearvosta ja liiketoimintojen hankintamenoista	1,4	0,6	16,6	6,5	8,8	3,2	8,8	3,1	22,0	7,3
Liikevoitto	8,0	3,3	127,0	49,8	24,0	8,6	23,5	8,2	29,8	10,0
Tulos ennen veroja	15,7	6,5	125,7	49,2	32,1	11,6	23,0	8,0	32,0	10,7
Tilikauden voitto	14,2	5,9	121,1	47,4	26,5	9,6	17,3	6,0	20,7	6,9
Liiketoiminnan rahavirta	20,7	8,6	34,2	13,4	51,1	18,4	35,5	12,4	36,8	12,3
TASE JA KANNATTAVUUS										
Investoinnit	15,3		5,0		12,5		10,9		141,5	
Oma pääoma	342,0		343,6		234,8		215,3		208,3	
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,0		9,5		60,6		34,3		60,4	
Lyhytaikainen vieras pääoma	74,6		83,7		98,4		85,2		87,7	
Omavaraisuusaste %	87,9		83,9		63,7		69,0		62,5	
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,5		37,6		11,3		9,0		13,7	
Oman pääoman tuotto %	4,1		41,9		11,8		8,2		10,2	
Konsernin henkilöstö keskimäärin	958		987		1034		1102		1178	
KIRJAT										
Liikevaihto	78,8		77,9		72,3		70,4		71,9	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	5,5	7,0	12,6	16,1	11,9	16,5	11,8	16,7	12,2	16,9
Toimintavolyymit:										
Julkaistut nimikkeet, painetut	811		771		673		585		650	
Julkaistut nimikkeet, sähköiset	1864		2012		1089		914		795	
Myytyjä kirjoja, milj. kpl	9,8		8,5		6,5		5,6		5,3	
Kirjapainon tuotanto, milj. kpl	5,1		5,7		4,9		5,7		6,4	
KAUPPA										
Liikevaihto	89,9		102,2		111,6		120,2		120,9	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	-4,2	-4,7	1,3	1,3	4,1	3,6	2,8	2,3	3,7	3,1
Toimintavolyymit:										
Asiakasmäärät	4,7		4,8		5,2		5,9		6,1	
Myytyjä kirjoja, milj. kpl	2,8		3,5		4,0		4,5		4,8	
MEDIA										
Liikevaihto	80,7		82,9		85,9		90,5		105,5	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	8,9	11,1	10,4	12,6	7,4	8,6	11,0	12,1	7,5	7,1
Toimintavolyymit:										
Aikakauslehtinimikkeitä, kpl *)	123		136		157		156		172	
Lehtimyynti, vuosivolyymit, milj.kpl*)	23		24		25		26		28	

*) yleisö-, asiakas- ja verkkolehdet

Hallitus

Henrik Ehrnrooth
puheenjohtaja
VUODESTA 1988

Jorma Ollila
varapuheenjohtaja
VUODESTA 2022

Heikki Lehtonen
VUODESTA 1991

Alexander Lindholm
VUODESTA 2008

Eva Reenpää
VUODESTA 2017

Philip Aminoff
VUODESTA 2021

VARAJÄSENET

Pasi Vainio
VUODESTA 2010

Minna Castrén
VUODESTA 2011

Minna Kokka
VUODESTA 2018

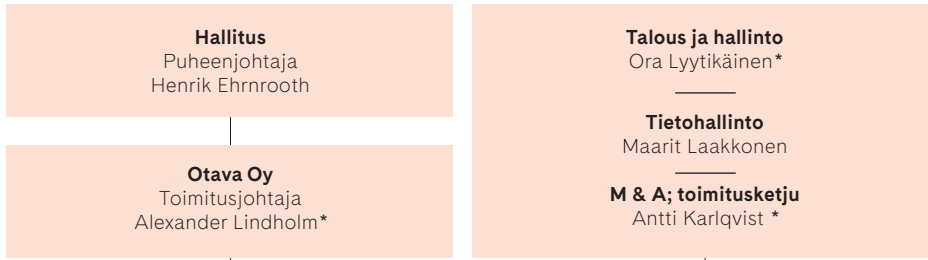

Anne Mantila
VUODESTA 2022

Ora Lyytikäinen
hallituksen sihteeri
VUODESTA 2006

Konsernin organisaatio

KIRJAT

Pasi Vainio*

Kustannusosakeyhtiö Otava / Like / Moreeni / Nemo / Karisto / Atena / F-Kustannus / Finn Lectura / Cloubi

tj. Pasi Vainio 31.12.2022 asti,
1.1.2023 alkaen Eva Reenpää

Yleinen kirjallisuus

Liiketoimintajohtaja, myynti

Nona Ratia

Kaunokirjallisuus

Antti Kasper

Lasten- ja nuorten kirjallisuus

Kaisu-Maria Toiskallio

Tietokirjallisuus

31.12. asti Eva Reenpää

1.1. alkaen Ville Rauvola

Karisto, Nemo, Like, Atena

ja 1.1. alk. Moreeni ja

F-Kustannus

Päivi Paappanen

Markkinointi ja viestintä

Kirsi Tähjänjoki

Oppimisen palvelut

Liiketoimintajohtaja

Henna Miettinen

Sisältöjohtaja, alakoulu

Anna-Reetta Sipilä

Sisältöjohtaja, yläkoulu ja lukio

Eeva Lahdenmäki

Valmennusliiketoiminta

Markku Pelkonen

Teknologia

Juha Byman

Myynti

Jouni Joronen

Asiakaskokemus

Minna Sarestie

Taloushallinto

Arto Tuokko

Otavan Kirjapaino Oy

Marko Silventoinen

KAUPPA

Minna Kokka*

Suomalainen Kirjakauppa Oy

tj. Minna Kokka

Myymälätoiminnot

Minna Kokka

Verkkoliiketoiminta

Hanna Haukkapää

Valikoimahallinta

Reetta-Liisa Pikkola

Markkinointi

Kirsi Tähjänjoki

Asiakkuudet

Elisa Kesälahti

Henkilöstö

Kristian Tötterman

Tietohallinto, järjestelmät

Alexander Leppäkoski

Liikepaikat

Ari Hokkanen

Taloushallinto

Timo Kauppila

Jamera Oy 31.12.2022 asti

tj. Hanna Haukkapää

MEDIA

Anne Mantila*

Otavamedia Oy

tj. Anne Mantila

Aikakausmedia/

Sisällöntuotanto

Katriina Kaarre

Reijo Ruokanen

Kuluttaja-asiakkuudet

Tuomas Hämäläinen

Yritysassiakkuudet

Tomi Takanen

Henkilöstö ja talous

Anne Mantila

* konsernin johtoryhmän jäsen

Hallituksen toimintakertomus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuoden 2022 aikana koronapandemia jatkui, mutta se jäi vähemmälle huomiolle. Merkittävimmän maailman tilanteeseen vaikutti helmikuussa alkanut ja yhä jatkuva Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Sodan vaikutukset talouteen ovat olleet moninaiset. Negatiiviset vaikutukset ovat näkyneet etenkin energian hinnan nousuna ja kiihtyvänä inflaationa. Kesällä myös korkotaso kääntyi selvään nousuun. Kuluttajien luottamus talouteen on heikentynyt loppuvuotta kohden ollen nyt matalimmillaan sitten 1990-luvun laman. Ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vuonna 2022 vajaat 2 %. Työttömyysaste on laskenut työvoiman tarjonnan vähentyessä ja oli vuoden lopussa 6,8 %. Monet toimialat ovat alkaneet kärsiä työvoimapulasta. Vähittäiskaupan euromääräinen myynti kasvoi ennakkotietojen mukaan vuositasolla noin 4 %, mutta määrällisesti myynti laski saman verran. Joulumyynti oli vähittäiskaupassa pettymys. Verkkokaupan kasvu on edelleen jatkunut.

Heikentynyt taloudellinen tilanne on vaikuttanut monella tavoin viestintäalan kehitykseen. Kirjamyynni pysyi yleisessä kirjallisuudessa edellisen vuoden tasolla. Digitaalinen myynti kasvoi 10 %, mutta painettujen kirjojen myynti laski 7 % edellisvuodesta. Oppimateriaaleissa ja oppimisen palveluissa markkinat kasvoivat edellisvuodesta 5 %. Kirjakauppojen määrä väheni edelleen ja niiden osuus kirjamyynnistä pieneni markkinoita nopeammin maksuttoman toisen asteen opetuksen myötä. Mediamyynnin markkinoissa oli kuukausittaista vaihtelua. Vuoden 2022 kokonaismediamarkkinan muutos oli +4 %. Painettujen aikakauslehtien mediamyynnin lasku jatkui (-9 %), samoin kuin verkkomainonnan kasvu (+10 %). Lehdenmyynnin markkinat laskivat edelleen levikkien trendinomaisen laskun jatkuessa.

KONSERNIN JA EMOYHTIÖN LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Otava-konsernin liikevaihto laski 6 %. Vertailukelpoinen liikevaihto laski noin 4 %. Otava-

Konsernin ja emoyhtiön keskeiset tunnusluvut ovat:

Konserni	2022	2021	2020
Liikevaihto, Meur	239,6	255,3	277,7
Operatiivinen liikeulos, Meur	8,8	142,6	31,6
Oper.liiketuloksen osuus liikevaihdosta, %	3,7	55,9	11,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,5	37,2	11,3
Oman pääoman tuotto %	4,1	41,5	11,8
Omavaraisuusaste %	87,9	83,9	63,7
Emoyhtiö			
Liikevaihto, Meur	6,2	6,4	6,6
Liikeulos, Meur	-2,8	151,0	-3,0
Tilikauden voitto	15,0	156,6	29,5
Omavaraisuusaste, %	83,8	80,2	58,4

konsernin toimintavuoden operatiivinen tulos oli selvästi heikompi kuin aikaisempina vuosina ja sitä voidaan pitää olosuhteisiin nähden välttävänä. Osakkuusyhtiönä käsitellyn Alma Median tulosvaikutus konserniin oli 8,5 miljoonaa euroa (tulososuus 16,3 miljoonaa euroa vähennettynä konserniliikearvon poistolla 7,8 miljoonaa euroa). Emoyhtiön tulokseen vaikuttivat Alma Media Oyj:lta saadut osingot 8,4 (7,2) miljoonaa euroa.

KONSERNIN ORGANISAATIO JA RAKENNE

Konsernin organisaatio ja yhtiörakenne pysyivät pääpiirteissään ennallaan. Vuoden lopussa Cloubi Oy fuusioitiin Kustannusosakeyhtiö Otavaan ja Jamera Oy Suomalainen Kirjakauppa Oy:hyn. Alkuvuoden Otavamedia Oy:n toimitusjohtajana toimi oman toimensa ohella Alexander Lindholm. Anne Mantila nimitettiin Otavamedia Oy:n toimitusjohtajaksi 1.3.2022 alkaen. Pasi Vainion siirtyessä vuoden 2023 aikana pois konsernin palveluksesta Kustannusosakeyhtiö Otavan toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.1.2023 alkaen Eva Reenpää. Samassa yhteydessä Antti Karlqvist nimitettiin Kirjat-liiketoiminta-alueen ja Otavan Oppimisen palvelujen johtoryhmien puheenjohtajaksi.

KIRJAT

Liikevaihto oli 78,8 (77,9) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua prosentti. Operatiivinen liiketulos oli 5,5 (12,6) miljoonaa euroa eli 7,0 % (16,1 %) liikevaihdosta. Kustannusosakeyhtiö Otavan liikevaihdon kasvuun vaikutti lukuaikepalvelujen kasvu, mutta yhtiön tulos heikkeni oppimisen palveluihin tehtyjen panostuksien ja kustannuksien yleisen kasvun vuoksi. Otavan Kirjapaino Oy:n liikevaihto kasvoi ja operatiivinen tulos parani.

KAUPPA

Kauppa-liiketoiminnan liikevaihto laski 12 % ja oli 89,9 (102,2) miljoonaa euroa. Operatiivinen tulos heikkeni edellisvuodesta ja oli -4,2 (1,3) miljoonaa euroa. Oppikirjojen myynti laski ope-

myötä. Korona ja heikentynyt kulutuskysyntä vaikuttivat merkittävästi myyntiin. Tilikauden lopussa myymälöitä oli 63. Käytettyjen oppikirjojen myyntiin keskittyneen Jamera Oy:n myynti ja tulos laskivat ja sen liiketoiminta lopetettiin 31.12.2022.

MEDIA

Media-liiketoiminnan liikevaihto laski 3 % ja oli 80,7 (82,9) miljoonaa euroa. Lehtien tilausmyynti ja mediamyynti laskivat. Operatiivinen liiketulos heikkeni kustannuksien kasvun myötä ja oli 8,9 (10,4) miljoonaa euroa eli 11,1 % (12,6 %) liikevaihdosta.

TASE, INVESTOINNIT JA RAHOITUSASEMA

Taseen loppusumma pysyi ennallaan. Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 87,9 % (83,9 %).

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 15,3 (5,0) miljoonaa euroa. Investointeja tehtiin lähinnä sijoituksiin ja tietokoneohjelmistoihin.

Konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius pysyivät erinomaisina. Konsernin nettokassa oli vuoden lopussa 182,3 (193,5) miljoonaa euroa. Kassavarojen ja tililuottojen lisäksi konsernin maksuvalmiutta on turvattu lyhytaikaisilla rahoituslimiiteillä. Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 20,7 (34,2) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 0,9 (1,7) miljoonaa euroa eli 0,4 % (0,7 %) liikevaihdosta.

RISKIT

Konsernin asema on vakiintunut kirja- ja aikakauslehtimarkkinoilla, joilla vuosittain ei tapahdu suuria vaihteluita.

Arviot konsernin kirjojen kokonaisymyyntistä eivät ole vuosittain merkittävästi eronneet toteutuneesta myynnistä. Yhtiössä on käytössä aikaan sidottu nimikekohtainen epäkuranttimenettely. Näin ollen kirjavaraston epäkuranttiusriski on vähäinen.

Konsernin aikakauslehtien tilaajat ovat pitkäaikaisia asiakkaita ja maksavat tilauksensa pää-

sääntöisesti etukäteen. Mediamyyntimarkkinoilla myynnin vaihtelut voivat olla suurempia, mutta mediamyynnin osuus liikevaihdosta on lehdenmyyntiin verrattuna pieni.

Pääosa konsernin tarvitsemien tavaroiden ja palvelujen hintakehityksestä on hyvin ennakoitavissa. Paperin hinnannousuun on varauduttu ja sen saatavuus on turvattu pitkäaikaisin sopimuksin. Kustannusinflaatio nostaa konsernin kustannuksia. Konsernin mahdollisuudet nostaa myytävien tuotteiden hintoja ovat rajalliset. Kulutuskysynnän heikentyminen vaikuttaa osaltaan konsernin myyntiin ja tulokseen.

Konserni on myynnin kasvun turvaamiseksi investoinut myös ydinliiketoimintoihin liittyvään sähköiseen liiketoimintaan, koska painettujen tuotteiden markkinoilla myynti laskee eikä näkyvissä ei ole muutosta.

Edellä selostetun perusteella konsernin toimintaan liittyvät riskit ovat pieniä. Konsernin merkittävät kassavarat sekä vahva kassavirta ja korkea omavaraisuusaste turvaavat konsernin toiminnan jatkuvuuden markkinahäiriö- ja muissa riskitilanteissa. Riskejä on katettu myös omaisuus- ja keskeytysvakuutuksilla.

YHTIÖKOKOUKSIEN PÄÄTÖKSET

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2022 valittiin hallituksen jäseniksi Henrik Ehrnrooth, Jorma

Ollila, Heikki Lehtonen, Alexander Lindholm, Eva Reenpää ja Philip Aminoff. Varajäseniksi valittiin Pasi Vainio, Minna Castrén, Minna Kokka ja Anne Mantila. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Henrik Ehrnrooth. Hallituksen sihteerinä on toiminut Ora Lyytikäinen. Tilintarkastajaksi valittiin uudelleen Kari Miettinen, KHT ja varalle Tilintarkastusyhteisö Oy Audicon Ab. Yhtiökokous päätti jakaa osinkoa 6,55 euroa osakkeelle ja lisäosinkona 1,20 euroa osakkeelle eli yhteensä 15,3 miljoonaa euroa.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 16.11.2022 päätettiin muuttaa yhtiöjärjestys vastaamaan Otava-konsernin hallintouudistusta ja hyväksyttiin useita perheyhtiön hyvään hallintotapaan liittyviä uudistuksia, joiden tarkoituksena on selkeyttää toimivan johdon, hallituksen ja omistajien tehtävänjakoa. Samalla yhtiöjärjestyksestä ajanmukaistettiin.

OSAKKEET

Yhtiössä on 1 968 085 osaketta. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeiden luovutusta rajoittaa yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke.

ALKANEEN TILIKAUDEN NÄKYMÄT

Vuoden 2023 aikana Suomen talouden tila heikenee ja kulutuskysyntä supistuu. Oletettavaa

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 354 698 tuhatta euroa, josta tilikauden voitto on 14 970 tuhatta euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkona jaetaan 6,10 euroa/osake	12 005 tuhatta euroa
Omaan pääomaan jätetään	342 693 tuhatta euroa
	354 698 tuhatta euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa olleen henkilöstön lukumäärät ja maksetut palkat ja palkkiot ovat seuraavat:

Konserni	2022	2021	2020
Keskimääräinen henkilömäärä	958	987	1034
Palkat ja palkkiot (1 000 €)	50 409	52 586	55 285
Emoyhtiö			
Keskimääräinen henkilömäärä	40	39	38
Palkat ja palkkiot (1 000 €)	3 203	4 243	3 698

Konsernissa on ollut käytössä vuodesta 2002 alkaen koko henkilökuntaa koskeva kannustepalkkiojärjestelmä. Vuoden 2022 tuloksesta ei makseta palkkioita mitään osin.

on, että konsernin toimialoilla rakennejärjestelyt jatkuvat ja digitalisaatio etenee entistä nopeammin. Ääni- ja sähkökirjojen myynnin kasvu hiipuu ja kirjojen kokonaismarkkinat supistuvat. Kirjakauppojen määrä vähenee. Lehtien tilausmyynti, joka on merkittävä osa konsernin liikevaihtoa ja tulosta, laskee edelleen. Liikevaihdon kasvatta-

minen tai säilyttäminen painetun kustantamisen alalla on vaikeaa. Uusien liiketoimintamallien kehittäminen on välttämätöntä. Tehostamistoimia jatkamalla, kirjat-liiketoiminnan uudistetulla organisaatiolla, kustannuksia karsimalla ja uusien toimintatapojen avulla konsernin tulosta pystytään parantamaan vuoden 2022 tasosta.

Tuloslaskelma

		KONSERNI		EMOYHTIÖ	
1.1.–31.12.		2022	2021	2022	2021
M€	Liite				
Liikevaihto	1	239,6	255,3	6,2	6,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		0,9	2,3		
Valmistus omaan käyttöön		1,4	1,2		
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2,9	121,5	0,3	155,1
Materiaalit ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet					
Ostot tilikauden aikana		-48,8	-51,3		
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-0,8	-0,7		
Ulkopuoliset palvelut		-55,7	-53,5		
Henkilöstökulut	3	-60,5	-63,3	-3,7	-4,9
Poistot ja arvonalentumiset	4	-7,6	-23,2	-0,3	-0,3
Liiketoiminnan muut kulut	5	-64,2	-62,4	-5,4	-5,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,8	1,0		
		-236,9	-253,3	-9,4	-10,5
Liikevoitto		8,0	127,0	-2,8	151,0
Rahoitustuotot ja -kulut	6	7,7	-1,4	8,0	-13,6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		15,7	125,7	5,2	137,4
Tilinpäätössiirrot	7			11,3	22,9
Tuloverot					
Tilikaudelta		-1,5	-4,4	-1,5	-3,6
Aikaisemmilta tilikausilta		0,0	0,0	0,0	
Laskennalliset verot		0,0	-0,1		
		-1,5	-4,5	-1,5	-3,6
Vähemmistöosuus			0,0		
Tilikauden voitto		14,2	121,1	15,0	156,6

Tase

31.12.		KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	Liite	2022	2021	2022	2021
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat	8				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		30,3	30,6	0,0	0,0
Konserniliikearvo		0,6	1,9		
Muut aineettomat hyödykkeet		5,4	8,0	0,4	0,6
Ennakkomaksut		1,4	1,1	0,1	0,0
		37,7	41,6	0,5	0,7
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		13,6	13,6		
Rakennukset ja rakennelmat		3,4	3,7		
Koneet ja kalusto		5,7	7,7	0,1	0,2
Muut aineelliset hyödykkeet		0,8	0,8		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,8	0,8		
		24,4	26,6	0,1	0,2
Sijoitukset	9				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				68,2	68,2
Osuudet omistusyhteisyriksissä		102,8	101,7	166,5	165,2
Muut osakkeet ja osuudet		13,2	1,8	12,1	0,3
Muut saamiset		5,5	5,2	5,5	5,2
		121,4	108,7	252,3	238,9
Pysyvät vastaavat yhteensä		183,5	177,0	252,9	239,7
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		1,3	1,0		
Keskeneräiset tuotteet		3,4	3,1		
Valmisteet ja tavarat		24,7	25,1		
Ennakkomaksut		0,1	0,1		
		29,4	29,4		
Pitkäaikaiset saamiset					
Pitkäaik. saamiset omistusyhteisyriksiltä	10	0,6	0,5	0,6	0,5
Laskennalliset verosaamiset	12	0,3	0,4		
		0,9	0,9	0,6	0,5
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		4,0	4,2	0,0	0,0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	10			25,1	36,9
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	10	7,2	7,5	0,0	0,0
Muut saamiset		2,0	1,7	0,4	0,3
Siirtosaamiset	10	7,7	7,8	3,7	1,9
		21,0	21,1	29,2	39,0
Rahat ja pankkisaamiset					
Muut arvopaperit		77,5	175,7	77,5	175,7
Rahat ja pankkisaamiset		104,8	32,8	103,8	30,9
Rahat ja pankkisaamiset		182,3	208,4	181,3	206,6
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		233,5	259,8	211,0	246,1
Yhteensä		417,0	436,8	464,0	485,9

Tase

31.12.		KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	Liite	2022	2021	2022	2021
Vastattavaa					
Oma pääoma	11				
Osakepääoma		8,9	8,9	8,9	8,9
Ylikurssirahasto		25,0	25,0	25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		7,6	7,6	7,6	7,6
Edellisten tilikausien voitto		286,3	180,9	332,1	191,2
Tilikauden voitto		14,2	121,1	15,0	156,6
Oma pääoma yhteensä		342,0	343,6	388,5	389,3
Tilinpäätössiirtojen kertymä				0,2	0,2
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		0,0	9,0	0,0	9,0
Laskennalliset verovelat	12	0,5	0,5		
		0,5	9,5	0,0	9,0
Lyhytaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		0,0	6,0	0,0	6,0
Saadut ennakot		27,8	27,3	0,0	0,0
Ostovelat		10,9	11,3	0,7	0,6
Velat saman konsernin yrityksille	13			71,2	75,6
Velat omistusyhteisyrityksille	13	4,6	5,6	0,0	0,0
Muut velat		4,1	4,1	0,2	0,3
Siirtovelat	13	27,2	29,5	3,2	4,7
		74,6	83,7	75,3	87,3
Vieras pääoma yhteensä		75,1	93,3	75,3	96,3
Yhteensä		417,0	436,8	464,0	485,9

Rahoituslaskelma

M€	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		2022	2021	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden voitto/tappio		14,2	121,1	15,0	156,6
Suoriteperusteisten erien peruminen	15	1,0	-91,4	-17,5	-160,0
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		15,2	29,7	-2,5	-3,3
Käyttöpääoman muutos	15	-0,7	1,6	-1,2	0,1
Liiketoiminnan kassavirta		14,4	31,3	-3,7	-3,2
Saadut korot		0,6	0,1	0,9	0,3
Maksetut korot		0,1	-0,8	-0,1	-0,8
Saadut osingot liiketoiminnasta		9,7	8,4	8,7	7,5
Maksetut verot		-3,5	-4,6	-3,1	-4,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-0,1	-0,3	-0,1	-0,3
Muut kassaerät		-0,5	0,0	-0,5	0,0
Liiketoiminnan rahavirta		20,7	34,2	2,0	-1,3
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-1,9	-4,1	-0,1	-0,8
Luovutustulot aineell. ja aineettomista hyödykkeistä		0,0	0,1	0,0	1,7
Myönnetyt lainat		0,0	-0,5	-0,6	-0,5
Investoinnit muihin sijoituksiin		-12,1	-0,3	-12,1	-0,3
Lainasaamisten takaisinmaksut				0,0	0,2
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		0,0	0,0		
Myydyt tytäryhtiöosakkeet		0,0	168,0		
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet		-1,4	0,0	-1,4	0,0
Luovutustulot muista sijoituksista		0,0	2,0	0,0	2,0
Investointien rahavirta		-15,3	165,1	-14,2	2,2
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-9,0	-45,0	-9,0	-45,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot		0,0	0,9	0,0	14,3
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-6,0	-21,9	-9,9	-22,9
Osingonjako		-15,3	-12,4	-15,3	-12,4
Saadut ja maksetut konserniavustukset				22,3	27,9
Rahoituksen rahavirta		-30,3	-78,4	-11,8	-38,1
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 1.1.		208,4	87,9	206,6	85,2
Sijoitusrahasto-osuuksien arvomuutos		-1,3	-0,4	-1,3	-0,4
Yritysjärjestelyiden rahavarat				0,0	158,9
Rahavarat 31.12.		182,3	208,4	181,3	206,6

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Otava Oy:n lisäksi kaikki ne tytäryhtiöt, joiden osakkeiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 %.

Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yritykset, joista konsernilla on 20–50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden, rahoituslaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyhtiöiden sisäiset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako. Vähemmistön osuus on erotettu tilikauden tuloksesta ja taseen omasta pääomasta.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankinta-arvon oma pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu tytäryhtiöiden pysyviin vastaaviin. Aineettomissa hyödykkeissä esitetyt julkaisuoikeuksien arvot on määritetty ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lehtikohteisesti tuottoarvomenetelmällä. Julkaisuoikeuksien arvot ylittävät niiden poistamattoman hankintamenon. Julkaisuoikeuksien arvot määritetään vuosittain ja tarvittaessa tehdään poistoja.

Kohdistamatta jäänyt konserniaktiiva tai -reservi esitetään omana eränä konsernitaseessa ja poistetaan tai tuloutetaan taloudellisenä vaikutusaikanaan.

Osakkuusyhtykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta konserniliikearvon poistolla vähennettynä on esitetty omana eränä. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

TULOVEROT

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden verotettaviin tuloksiin perustuvat verot ja taseen laskennallisen verosaamisen ja -velan muutokset. Laskennallinen verosaaminen ja -velka on laskettu suomalaisten yhtiöiden osalta 20,0 %:n verokannalla. Pysyvien vastaavien arvonkorotuksesta laskettu verovelka esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on aktivoitu hankintamenoihin vähennettynä taloudellisen käyttöiän mukaan lasketuilla suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty erillisyyhtiöiden tilinpäätöksissä poistoerona tuloslaskelmassa. Erillisyyhtiöiden taseissa poistoerotus on kirjattu kertyneisiin poistoeroihin. Poistoina esitetään hankintamenoista taloudellisen käyttöiän mukaan lasketut suunnitelman mukaiset poistot. Poistoaajat ovat seuraavat:

- aineettomat oikeudet 3–10 vuotta
- liikearvo 3 vuotta
- konserniliikearvo 3–5 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 3–15 vuotta
- rakennukset ja rakennelmat 10–50 vuotta
- koneet 3–12 vuotta
- kalusto ja irtaimisto 3–10 vuotta.

Lisäksi eräisiin maa-alueisiin sisältyy aikaisempi-
na vuosina tehtyjä arvonkorotuksia, joista ei tehdä poistoja.

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Konsernitaseessa poistoerot on jaettu omaan pää-omaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut muutos on vastaavasti jaettu tuloslaskelmassa tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin valmistus- tai hankintamenoihin tai niitä alhaisempiin todennä-

köisiin luovutushintoihin. Varaston käyttö on kirjattu liiketoiminnan luonteesta riippuen joko FIFO-periaatteen tai keskihankintahinnan mukaan.

ELÄKESITOUMUKSET

Eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja. Suorat eläkevastuut on sisällytetty siirtovelkoihin.

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain				
Toimialoittain				
Kirjat	78,8	77,9		
Kauppa	89,9	102,2		
Media	80,7	82,9		
Otava Markkinapaikat		5,3		
Hallinto ja keskitetyt palvelut	8,2	8,3	6,2	6,4
Toimialojen välinen liikevaihto	-18,0	-21,3		
Yhteensä	239,6	255,3	6,2	6,4
Markkina-alueittain				
Kotimaa	236,1	252,1	6,2	6,4
Muut	3,5	3,2		
Yhteensä	239,6	255,3	6,2	6,4
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	1,2	0,6	0,1	0,1
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	0,0	118,4	0,0	0,0
Palveluiden myynti			0,2	0,3
Sulautumisvoitto, sisäinen			0,0	154,7
Muut tuotot	1,7	2,5	0,1	0,0
Yhteensä	2,9	121,5	0,3	155,1
3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	50,4	52,6	3,2	4,2
Eläkekulut	8,6	8,8	0,5	0,5
Muut henkilöstökulut	1,5	1,9	0,0	0,1
Yhteensä	60,5	63,3	3,7	4,9
Johdon palkat ja palkkiot luontoisetuineen				
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	1,6	1,5	0,7	0,7
Yhteensä	1,6	1,5	0,7	0,7
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaiseksi muutettu)				
Kirjat	309	307		
Kauppa	347	362		
Media	263	270		
Otava Markkinapaikat		9		
Hallinto ja keskitetyt palvelut	40	39	40	39
Yhteensä	958	987	40	39

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
4. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	6,3	7,3	0,3	0,3
Poistot konsernin liikearvosta	1,4	15,9		
Yhteensä	7,6	23,2	0,3	0,3
5. Tilintarkastajan palkkiot				
Oy Audicon Ab Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,1	0,0	0,0
6. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	8,5	0,3		
Osinkotuotot				
Omistusyhteisyrittäjiltä			8,7	7,5
Muilta	0,1	0,1		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	0,1	0,1	8,7	7,5
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			0,3	0,1
Korkotuotot omistusyhteisyrittäjiltä	0,0	0,0	0,0	0,0
Muilta	0,8	0,1	0,8	0,1
Yhteensä	0,8	0,1	1,1	0,3
Muut rahoitustuotot				
Valuuttakurssivoitot, realisoitumattomat	0,0	0,0		
Yhteensä	0,0	0,0		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista				
Konserniosuuksien arvonalentumiset			0,0	20,0
Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumiset	0,2	0,4		
Yhteensä	0,2	0,4	0,0	20,0
Sijoitusten arvonalentumiset				
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien sijoituksista	1,3	0,4	1,3	0,4
Yhteensä	1,3	0,4	1,3	0,4
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille	0,0	0,0	0,3	0,0
Muille	0,1	0,7	0,1	0,7
Yhteensä	0,1	0,7	0,3	0,7

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
Muut rahoituskulut				
Muille	0,1	0,3	0,1	0,3
Yhteensä	0,1	0,3	0,1	0,3
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	7,7	-1,4	8,0	-13,6
7. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			0,1	0,0
Saadut konserniavustukset			11,2	22,8
Yhteensä			11,3	22,9
8. Pysyvät vastaavat				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	105,7	109,4	0,2	0,2
Lisäykset	0,0	0,2		
Vähennykset	0,0	-3,8	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	105,8	105,7	0,2	0,2
Kertyneet poistot 1.1.	-75,1	-64,5	-0,2	-0,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,0	3,8	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-0,3	-14,4	0,0	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-75,4	-75,1	-0,2	-0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	30,3	30,6	0,0	0,0
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	3,4	3,4		
Hankintameno 31.12.	3,4	3,4		
Kertyneet poistot 1.1.	-3,4	-2,9		
kauden poisto	0,0	-0,5		
Kertyneet poistot 31.12.	-3,4	-3,4		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	42,1	42,1		
Lisäykset	0,0	0,0		
Hankintameno 31.12.	42,1	42,1		
Kertyneet poistot 1.1.	-40,2	-36,4		
Tilikauden poisto	-1,4	-3,8		
Kertyneet poistot 31.12.	-41,6	-40,2		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,6	1,9		

31.12. M€	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2022	2021	2022	2021
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	73,9	75,1	2,5	2,3
Lisäykset	0,3	0,9		
Vähennykset	-3,4	-5,9	-0,2	0,0
Siirrot erien välillä	0,6	3,8	0,1	0,3
Hankintameno 31.12.	71,3	73,9	2,4	2,5
Kertyneet poistot 1.1.	-65,9	-67,6	-1,9	-1,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	3,0	5,1	0,2	0,0
Tilikauden poisto	-3,0	-3,4		
Kertyneet poistot 31.12.	-65,9	-65,9	-0,2	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,4	8,0	0,4	0,6
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä				
Hankintameno 1.1.	1,1	2,7	0,0	1,2
Lisäykset	0,8	2,8	0,2	1,1
Vähennykset	0,0	-0,6	0,0	-2,0
Siirrot erien välillä	-0,6	-3,8	-0,1	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,4	1,1	0,1	0,0
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	13,6	13,6		
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,6	13,6		
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	28,6	28,4		
Lisäykset	0,0	0,0		
Vähennykset	-0,1	0,0		
Siirrot erien välillä	0,1	0,2		
Hankintameno 31.12.	28,6	28,6		
Kertyneet poistot 1.1.	-24,9	-24,4		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,1	0,0		
Tilikauden poisto	-0,4	-0,5		
Kertyneet poistot 31.12.	-25,2	-24,9		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,4	3,7		

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
Koneet ja kalustot				
Hankintameno 1.1.	26,7	30,5	0,3	0,3
Lisäykset	0,7	0,4	0,0	0,0
Vähennykset	-2,0	-4,5	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,3	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	25,4	26,7	0,3	0,3
Kertyneet poistot 1.1.	-19,0	-20,7	-0,1	-0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	2,0	4,6	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-2,6	-2,9	-0,1	-0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-19,7	-19,0	-0,2	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,7	7,7	0,1	0,2
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.	1,7	2,4		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	0,9	0,9		
Hankintameno 31.12.	0,9	0,9		
Kertyneet poistot 1.1.	-0,1	-0,1		
Tilikauden poisto	0,0	0,0		
Kertyneet poistot 31.12.	-0,1	-0,1		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	0,8		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8		
Lisäykset	0,3	0,7		
Vähennykset	-0,2	0,0		
Siirrot erien välillä	-0,1	-0,6		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	0,8		
Arvonkorotukset				
Edellä mainittuihin kirjanpitoarvoihin sisältyy arvonkorotuksia seuraavasti:				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1,1	1,1		
Arvo 31.12.	1,1	1,1		

31.12. M€	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2022	2021	2022	2021
9. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			141,8	149,3
Fuusiomuutos			0,0	-7,5
Hankintameno 31.12.			141,8	141,8
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			-73,6	-53,6
Arvonalentumisten lisäys			0,0	-20,0
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			-73,6	-73,6
Kirjanpitoarvo 31.12.			68,2	68,2
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	167,9	167,9	165,2	165,2
Lisäykset	1,4	0,0	1,4	0,0
Hankintameno 31.12.	169,3	167,9	166,5	165,2
Kertyneet pääomaokaisut 1.1.	-66,3	-10,4		
Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksesta	9,3	1,3		
Saadut osingot	-9,6	-8,4		
Osakkeiden myyntivoiton osakkuusyhtiöosuus		-48,8		
Muut muutokset		0,0		
Kertyneet pääomaokaisut 31.12.	-66,5	-66,3		
Kirjanpitoarvo 31.12.	102,8	101,7	166,5	165,2
Kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa	90,8	97,6		
Pörssiosakkeiden markkina-arvo 31.12.	225,9	258,8		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	2,0	4,0	0,3	2,2
Lisäykset	11,8	0,0	11,8	0,0
Vähennykset	-0,2	-2,0		-1,9
Hankintameno 31.12.	13,7	2,0	12,1	0,3
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-0,3	-0,3		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset		0,0		
Arvonalentumisten lisäys	-0,2			
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,5	-0,3		
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,2	1,8	12,1	0,3
Pörssiosakkeiden markkina-arvo 31.12.	11,1	0,1		

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
Muut saamiset				
Hankintameno 1.1.	5,7	5,4	5,7	1,1
Lisäykset	0,2	0,3	0,2	0,3
Fuusiolisäys			0,0	4,2
Hankintameno 31.12.	5,9	5,7	5,9	5,7
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Arvonalentumisten lisäys	0,0	-0,4	0,0	-0,4
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,5	5,2	5,5	5,2

Konserniyritykset

	Koti- paikka	Konsernin om.osuus, %	Emoyhtiön om.osuus, %
Kiinteistö Oy Helsingin Uudenmaankatu 8-12	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Kirjatalo Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Kustannusosakeyhtiö Otava	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavamedia Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavan Kirjapaino Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavanmäki Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Suomalainen Kirjakauppa Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %

Osakkuusyritykset

Alma Media Oyj	Helsinki	29,18 %	29,18 %
Aurora Studios Oy	Helsinki	29,32 %	29,32 %
Kirjavälitys Oy	Hyvinkää	47,07 %	12,98 %

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
10. Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Omistusyhteisyrityksiltä				
Lainasaamiset	0,6	0,5	0,6	0,5
Yhteensä	0,6	0,5	0,6	0,5
Lyhytaikaiset saamiset				
Samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä				
Myyntisaamiset			0,0	0,3
Korkosaamiset			0,0	0,0
Lainasaamiset			0,6	0,0
Muut saamiset			24,4	36,5
Konsernitilisaamiset			13,2	14,2
Konserniavustussaamiset			11,2	22,3
Yhteensä			25,1	36,9
Omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	7,2	7,5		
Siirtosaamiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	7,2	7,5	0,0	0,0
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
Tuloverosaamiset	3,6	1,9	3,4	1,8
Jaksotetut kulut	1,2	1,9		
Korkosaamiset	0,2	0,0	0,2	0,0
Muut	2,6	4,0	0,0	0,0
Yhteensä	7,7	7,8	3,7	1,9

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
11. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	8,9	8,9	8,9	8,9
Osakepääoma 31.12.	8,9	8,9	8,9	8,9
Ylikurssirahasto 1.1.	25,0	25,0	25,0	25,0
Ylikurssirahasto 31.12.	25,0	25,0	25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	7,6	7,6	7,6	7,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	7,6	7,6	7,6	7,6
Kertyneet voittovarot 1.1.	302,1	193,3	347,8	203,6
Osingonjako	-15,3	-12,4	-15,3	-12,4
Lahjoitus Otavan Kirjasäätiö sr:lle	-0,5		-0,5	
Kertyneet voittovarot 31.12.	286,3	180,9	332,1	191,2
Tilikauden voitto	14,2	121,1	15,0	156,6
Oma pääoma yhteensä	342,0	343,6	388,5	389,3
Voitonjakokelpoiset varat				
Kertyneet voittovarot 31.12.			332,1	191,2
Tilikauden tulos			15,0	156,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			7,6	7,6
Voitonjakokelpoiset varat			354,7	355,5
12. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
Yhdistelytoimenpiteistä	0,3	0,4		
Yhteensä	0,3	0,4		
Laskennalliset verovelat				
Poistoerosta	0,3	0,3		
Arvonkorotuksista	0,2	0,2		
Yhteensä	0,5	0,5		
Hyllypoistoihin liittyvät laskennalliset verosaamiset	0,5	0,5		

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
13. Vieras pääoma				
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Konsernilla ei ole lainoja, jotka erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua.				
Lyhytaikaiset velat				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksille				
Ostovelat			0,0	0,0
Muut velat			71,2	75,6
Korkovelat			0,0	0,0
Yhteensä			71,2	75,6
Omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	4,6	5,6	0,0	0,0
Yhteensä	4,6	5,6	0,0	0,0
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Tuloverovelat	0,0	0,2	0,0	0,0
Jaksotetut henkilöstökulut	13,8	16,2	2,9	4,6
Korkovelat	0,3	0,0	0,3	0,0
Muut	13,1	13,0	0,0	0,1
Yhteensä	27,2	29,5	3,2	4,7
14. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä				
Emoyhtiöllä ei ole lainojen vakuudeksi annettuja kiinnityksiä.				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Annetut pantit	1,4	1,3	1,4	1,3
Vuokratakaukset	0,6	0,5		
Yhteensä	1,9	1,8	1,4	1,3
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,9	1,0	0,1	0,1
Myöhemmin maksettavat	0,7	0,6	0,1	0,1
Yhteensä	1,6	1,6	0,1	0,1
Takaukset				
Samaan konserniin kuuluvien puolesta annetut			5,5	6,1
Muille yrityksille annetut takaukset	0,9	0,8	0,9	0,8
Yhteensä	0,9	0,8	6,4	6,9

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2022	2021	2022	2021
Muut vastuut				
Vuokravastuut	45,1	49,4		
Muut vastuut omasta puolesta	5,7	7,8	5,7	7,8
Yhteensä	50,8	57,2	5,7	7,8

15. Kassavirtalaskelma

Seuraavilla kirjauksilla muutetaan tuloslaskelman suoriteperusteiset erät kassaperusteisiksi sekä perutaan erät, jotka esitetään muualla kassavirtalaskelmassa:

Poistot	7,6	23,2	0,3	0,3
Poistoero			-0,1	0,0
Verojen oikaisu	1,5	4,5	1,5	3,6
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-9,3	-1,3		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot (-)/-tappiot(+)	0,2	-118,8	0,0	0,0
Pysyvien ja vaihtuvien vastaavien arvonalentumiset	1,5	0,4	1,3	20,4
Konserniavustukset			-11,2	-22,8
Fuusiovoitot/ -tappiot			0,0	-154,7
Osinkotuotot	-0,1	-0,1	-8,7	-7,5
Korkotuotot	-0,8	-0,1	-1,1	-0,3
Korkokulut	0,2	1,0	0,5	1,0
Muut oikaisut, joihin ei liity maksua	0,2	-0,3	0,0	0,0
Oikaisut yhteensä	1,0	-91,4	-17,5	-160,0

Käyttöpääoman muutos

Liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	+0,7	-1,9	+0,2	+0,4
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	-0,1	-1,5		
Korottomat velat, lisäys (+), vähennys (-)	-1,4	+4,9	-1,4	-0,3
Käyttöpääoman muutos	-0,7	1,6	-1,2	0,1

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä, 1. maaliskuuta 2023

Henrik Ehrnrooth
Hallituksen puheenjohtaja

Philip Aminoff
Hallituksen jäsen

Heikki Lehtonen
Hallituksen jäsen

Jorma Ollila
Hallituksen jäsen

Eva Reenpää
Hallituksen jäsen

Alexander Lindholm
Hallituksen jäsen, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä, 1. maaliskuuta 2023

Kari Miettinen, KHT

Vuosikertomus 2022 | [vuosikertomus.otavakonserni.fi](https://www.vuosikertomus.otavakonserni.fi)
Toimitus: Verna Julkunen, Otavamedia B2B
Reprotyö: Aste Helsinki Oy
Painotyö: Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2023

Avarramme maailmoja

Otava Oy

Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
www.otavakonserni.fi